

Azərbaycanda 2004-cü ildən indiyədək regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı layihələrin uğurla reallaşdırılması rayonların iqtisadi potensialının artmasına, infrastruktur təminatının, kommunal xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yüksəlməsinə, biznes və investisiya mühitinin, əhalinin rifahının yaxşılaşmasına müsbət təsir göstərüb, bununla da ölkəmizin strateji inkişaf hədəflərinin gerçəkləşməsinə əhəmiyyətli töhfə verib.

Bütün bunlarla bərabər, aqrar sektorun subsidiyalaşdırılması və vergi azadolmaları, texnika və gübrələrin güzəştli şərtlərlə verilməsi, investisiyaların və ixracın təşviqi, digər dövlət dəstəyi mexanizmləri regional inkişafın sürətlənməsində, kənd təsərrüfatında, eləcə də emal sənayesində yüksək göstəricilərin əldə edilməsində mühüm rol oynayıb. Regionlarda yaradılan aqrar-sənaye komplekslərində sahibkarlığın müasir dünya təcrübəsi əsasında

inkişafı üçün əlverişli investisiya mühiti formalaşdırılıb. Sənaye parkları və məhəllələrinin rezidentləri qeydiyyatla alındıqları tarixdən etibarən 10 il müddətinə əmlak, torpaq, gəlir və ya mənfəət vergisindən, istehsal məqsədilə idxal etdikləri texnika, texnoloji avadanlıq və qurğular isə ƏDV-dən və gömrük rüsumlarından azad olunub.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyasına

uyğun olaraq, ölkəmizdə sahibkarlığın genişləndirilməsi və iqtisadiyyatda rolunun artırılması, biznes və investisiya mühitinin daha da yaxşılaşdırılması layihələri davamlı şəkildə həyata keçirilib. Real sektora özəl investisiyaların cəlbini gücləndirmək məqsədilə dövlətimizin başçısının 2016-cı il 18 yanvar tarixli fərmanı ilə təsdiqlənən “İnvestisiya təşviqi sənədinin verilməsi Qaydası”na əsasən, həmin sənədinin verilməsi davam etdirilib. Eyni zamanda, sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların, lisenziyaların sayının minimuma endirilməsi, lisenziya verilməsi qaydalarının sadələşdirilməsi və şəffaflığın təmin edilməsi, bütün bunlarla bağlı dövlət dəstəyinin daha da artırılması sahibkarların xərclərinin azalmasına səbəb olub.

(ardı 7-ci səhifədə)

Azərbaycan müasir, güclü aqrar iqtisadiyyat yaradır

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Müvafiq dövlət proqramları çərçivəsində regionlarda kənd təsərrüfatının inkişafı siyasətinə uyğun olaraq aqrar-sənaye parkları və məhəllələrinin fəaliyyətinin təşkili və genişləndirilməsi istiqamətində işlər indiyədək uğurla davam etdirilib. Qeyd edək ki, aqroparklar torpaq sahələrindən səmərəli istifadə, məhsuldarlığın yüksəldilməsi, yeni istehsal və emal sahələrinin yaradılması, müasir suvarma sistemlərinin tətbiqi üçün innovativ və əlverişli mexanizmdir.

Son illərdə bu aqrar-sənaye komplekslərinin ərzaq təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsində rolu getdikcə gücləndirilib, bu sahənin sahibkarlığın inkişafı, kiçik, orta və iri təsərrüfatların qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı üçün əlverişli platformaya çevrilməsinə xüsusi önəm verilib. Məsələn, Yevlax Pilot və “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” parklarının səmərəli fəaliyyəti təmin olunub.

İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin məlumatında bildirilir ki, ümumi ərazisi 2 min 807 hektar olan və 55,2 milyon manatadək investisiya yatırılacağı nəzərdə tutulan Yevlax Pilot Aqropark ölkə ərazisində kiçik və orta fermerlərin cəlb olunması ilə yaradılan ilk dövlət aqroparkıdır. Burada 2 min 280 hektar sahədə 34 sahibkarlıq subyekti rezident kimi qeydiyyatda alınıb.

Məlumatla görə, aqroparkda, ümumilikdə, 55,2 milyon manatadək özəl investisiyanın yatırılması ilə 331 nəfərlik daimi iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulub. İndiyədək rezidentlər tərəfindən 44 milyon manat investisiya qoyulmaqla 121 daimi, 457 mövsümi iş yeri açılıb. 21 rezident tərəfindən 1199 hektar ərazidə əkin işləri aparılıb, 412,5 hektar sahədə intensiv və superintensiv meyvə bağları salınıb. Aqroparkda 1,1 min ton buğda, 0,6 min ton arpa, 0,4 min ton pambıq və 660 min ədəd ting istehsal olunub. Həmçinin aqroparkda 2024-cü ildə yığım da həyata keçirilib və bağlar yeni salındığı üçün, ümumilikdə, 44 ton çəyirdəkli meyvə yığılıb. Artıq bu aqroparkın ərazisinin 80 faizdən çox hissəsi sahibkarların istifadəsinə verilib.

Ölkəmizdə iqtisadiyyatın inkişafına,

Aqroparklar isə kəndə yeni istehsal mədəniyyəti gətirir

ixrac potensialının artırılmasına, rəqabətqabiliyyətli məhsul istehsalına mühüm töhfə verməyi qarşıya önəmli vəzifə kimi qoyan “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” 200 hektar ərazini əhatə edir. Parkın aqrar məhsulların emalı, sənaye, sosial və texniki zonalara bölünəcəyi nəzərdə tutulur. Burada logistika və ticarət mərkəzi, anbar kompleksləri, topdan və pərakəndə satış obyektləri və digər sahələri əhatə edən məntəqələrin yaradılması planlaşdırılır.

“Araz Vadisi İqtisadi Zonası”nda sənaye istehsalı müəssisələrinin təşkili ilə bərabər, kənd təsərrüfatı məhsullarının qablaşdırılması, meyvə-tərəvəz konservləri, süd və ət məhsulları istehsalı və emalı, şərab, yem, gübrə istehsalı, ipəkçilik müəssisələrinin, soyuducu kameraların qurulması, ki-

çik istehsal, eyni zamanda, xidmət sahələrinin yaradılması da planlaşdırılır.

Yeri gəlmişkən, iqtisadi zonada naxçıvanlı sahibkarların da fəaliyyət göstərmələri nəzərdə tutulub. Belə ki, sənaye parkında muxtar respublika sahibkarlarının logistik fəaliyyəti üçün 14 hektar sahə müəyyənəldirilib. Ərazidə Naxçıvan Sahibkarlar Konfederasiyasının vasitəsi ilə logistik anbarların yaradılması, ilkin mərhələdə əsasən, tikinti materiallarının satışı planlaşdırılıb.

“Araz Vadisi İqtisadi Zonası” yerləşdiyi coğrafiyanın, eləcə də bölgənin qeyri-neft sənayesinin sürətli inkişafına önəmli təsir göstərəcək. Eyni zamanda, bu kompleks respublikamızın ixrac potensialının artırılmasına, innovativ və yüksək

texnologiyalara əsaslanan rəqabətqabiliyyətli sənayenin inkişafına, ölkəyə valyuta axınının, investisiyaların artmasına yeni imkanlar açacaq.

Qeyd edək ki, azad olunmuş ərazilərin iqtisadi potensialının hərəkətə gətirilməsində, xüsusilə aqrar-sənaye sahəsində məşğulluğun təmin olunmasında mühüm rol oynayan “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkı “Araz Vadisi İqtisadi Zonası Sənaye Parkının yaradılması haqqında” Prezident İlham Əliyevin 4 oktyabr 2021-ci il tarixli Fərmanı ilə Cəbrayıl rayonunda yaradılıb.

Parkın logistik imkanlar baxımından əlverişli ərazidə yaradılması investorların diqqətini cəlb edən əsas amillərdən biridir. İqtisadi zonanın yeni salınan magistral avtomobil və dəmir yollarının üzərində

yerləşməsi də onun uğurlu fəaliyyəti üçün zəmin yaradır. Belə ki, parkın ərazisindən həmin magistral yollara birbaşa giriş-çıxışın təmin edilməsi Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə Azərbaycandan Türkiyəyə və əksinə, eləcə də Azərbaycan ərazisindən Rusiyaya yüklərin daşınmasına imkan verir.

Parkın prioritet istiqamətləri kimi logistika və ticarət mərkəzi, anbar kompleksləri, topdan və pərakəndə satış obyektləri, TIR parkı, gömrük, yanacaqdoldurma, avtomobil və digər texnikaların təmiri məntəqələrinin təşkili müəyyənəldirilib. Bütün bu amillər həm yerli, həm də xarici iş adamlarının marağına səbəb olub.

İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyindən bildirildiyinə görə, artıq “Araz Vadisi İqtisadi Zonası”nın 30 faizdən çox hissəsi sahibkarların istifadəsinə verilib. Hazırda 16 rezidentin və 2 qeyri-rezidentin fəaliyyət göstərdiyi bu sənaye parkına, ümumilikdə, 130 milyon manatdan çox investisiyanın yatırılması, 1800-dən çox daimi iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulub. İndiyədək iqtisadi zonada görülmə işlərə rezidentlər tərəfindən 29,6 milyon manatdan çox investisiya yatırılıb, 100-ə yaxın daimi iş yeri yaradılıb. Parkın 30 faizdən çox hissəsi sahibkarların istifadəsinə verilib. Parkda 1 müəssisənin fəaliyyəti gerçəkləşdirilib, 5-dən çox müəssisənin tikintisi isə sürətləndirilib.

Xatırladaq ki, işğalçıdan təmizlənən torpaqların dirçəlməsi, bu ərazilərə yeni nəfəs verilməsi strategiyasında sənayeləşmə siyasəti xüsusi yer tutur. Başqa sözlə, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə sənaye parklarının qurulması və bu müəssisələrə investisiya cəlb olunması bölgənin resurslarından, həmçinin iqtisadi imkanlarından yararlanmaqla adları çəkilən iqtisadi rayonların ölkə iqtisadiyyatına səmərəli reintegrasiyasına əlavə stimül yaradır.

Laçın Aqro və Sənaye Parkının yaradılması da əsasən bu məqsədə xidmət edir. Parkda, ümumilikdə, 46 müəssisənin fəaliyyət göstərəcəyi, onların da 80 faizinin tezliklə işə başlayacağı nəzərdə tutulur. Burada sənaye sahələrinin işə salınması ilə bərabər, həm də balıq təsərrüfatı, yeyinti və yüngül sənaye, ekoloji cəhətdən təmiz emal müəssisələri, eyni zamanda, kiçik buynuzlu heyvanlar üzrə elmi-təcrübə mərkəzinin yaradılması planlaşdırılır.